

IX Rikardo Arregi kazetaritza saria

Joan zen ekainaren 28an Andoaingo Udaletxean izandako ospakizunean eman ziren ezagutzera *Rikardo Arregi Kazetaritza Sari*ko aurtengo sarituak. IX edizio honen baitan, gainera, *Ohorezko Aipamena* jaso zuen Martin Ugalde kazetari eta idazle andoaindarrak. Udaletxeko Batzarre Aretoa jendez gainezka zela, omenaldi hunkigarria egin zioten Ugalderi bai Kazetaritza Sari honetako epaimahaiak, hala nola Udalak berak eta ospakizunera hurbildutako kazetari eta herritarrek. Kazetari andoaindarrak euskal kazetaritzaren profesionaltasuna sustraitze aldera egindako lan eskerga nabarmendu zuen epaimahaiak *Ohorezko Aipamen* hau erabakitzerakoan kontuan izan dituen arrazoien artean.

*Rikardo Arregi Kazetaritza Sari*aren baitan orain arte bi urtetan egin izan da ohorezko aipamena. Lehenbiziko urtean bertan, 1989an alegia, egin zen lehena, "*Eskualduna/Herria*" aldizkariari egin zitzaiona. Bigarrena, berriz, iazko edizioan egin zen: 1936ko gerra zibilaren garaiko eta aurreko euskal kazetarienezako izan zen hura. Bi kasu horietan bezala,

aurtengoan ere, Ugalderi egindako Aipamenarekin, euskal kazetaritzaren iragana eta etorkizuna uztartu nahi izan dituzte epaimahaiak eta Andoaingo Udalak.

Sei sari banatu dira aurtengo edizioan. Sari hauei beren izena damaien Rikardo Arregi zenak erruz landutako jeneroak, *saiakera laburrak* hain zuzen ere, leku propioa izan du aurtan ere. Eta horretan, saiakera laburraren sari-atalean alegia, EHUko irakasle Mertxe Larrañaga azkoitiarrak idatzi eta *Uztaro* aldizkarian argitaratutako *Emakumearen arazo ekonomikoen analisi teoriko orokorra* izenburudun artikulua izan da irabazlea, izenburuak berak adierazi bezala emakumearen problematika ekonomiaren ikuspegitik jorratzen duen idazlana.

Baloraziozko kazetaritza izeneko sari-atalean, berriz, *Marta* izenburupean Josetxo Azkona nafarrak idatzitako zutabea eman zuen garaile epaimahaiak. *Egun-karia*-ren *Nafarkaria* gehigarrian argitaratutako artikuluska honetan, Argentinako ama alargun baten pertsonaia hartuta, giza-esku-

bideen problematika jorratzen du Azkonak estilo intimistan.

Erreportaia idatzia ataleko saria, berriz, Luis Fernandez kazetariak eta Josu Chueca historialariak idatzitako Nafarroa, 1936. Uzta gorria izeneko erreportaiak irabazi du. Nafarroan, batez ere Erribera inguruetan, 36an piztutako gerra zibilaren garai hartan Francozaleek burututako erreprezioaren azterketa da erreportaia honetan egiten dena. Beti ere oso interesgarriak diren datu historikoak emateaz gain, ordea, erreprezio hura medio sufrimendu ugari nozitu beharrean izan ziren gizon-emakumeen sentimenduen mundua islatzen du *Egunkarian* argitaratutako lan honek.

Aurtengo edizioan eman da lehen aldiz *ikusentzunezko erreportaia* ataleko saria. Epaimahaiak aitortu duenez, zaila izan da iratiaren eta telebistaren arteko aukera egitea. Egin beharra zuen, ordea; eta irati-erreportaiaren aukera egin du oraingoan epaimahaiak. Tittika Recalt-ek egin eta *Xiberoko Botza* irratiaren emititutako *Algeriako Gerla* izeneko ia ordubeteko erreportaia da epaimahaiak onenetzat jo duena. Epaimahaiaren esanetan, bitarteko murrizekin lan bikainak egin daitezkeela frogatzeko balio du gerla bortitz hura testigantza pisuzkoen eskutik jorratzen duen erreportaia honek.

Kazetaritzaren hastapenetan dabilzanez zuzendutako saria da kazetari berria izeneko atalean emandakoa. Jakes Goikoetxeak jaso du sari hori, *Bereizketetan*

denak galtzaile izeneko erreportaiagatik. *Egunkarian* argitaratutako erreportaia honek ezkontzak deusezteak berekin ohi dituen arazo ekonomiko eta afektiboak ditu aztergai. Epaimahaiak adierazitakoaren arabera, testigantza ugari bilduz eta ikusmolde periodistiko nabarmenez idatzia da erreportaia hau.

Eta, azkenik, esan beharrekoa da, hedabideetako lana euskaraz burutzeko berrikuntzarik handiena eta eraginkorrena egindakoa eman beharrekoa *ex aequo* eman dela aurten ere. Iaz *Euskadi Irratia* eta *Lapurdi Irratia* izan ziren modu berean, erdibana alegia, aurten *Ttipi-ttapa* aldizkari nafarra eta *Entzun!* musika-aldizkaria izan dira irabaztun. *Ttipi-ttapa* izan da, euskarazko prentsaren munduan, argitalpena oso-osorik Internet sarean eskaini duena. Epaimahaiaren hitzetan, "nola-bait esateko, aldizkari nafarrari zor diogun euskal kazetaritza amarauean, Interneten, sartu izana (...) azpimarratzekoa da, gainera, toki-aldizkari bat izatea urrats hau ematen lehena gure artean".

Entzun! aldizkariari dagokionez, epaimahaiak azpimarratu du "luberriak irabazi ditu(ela) euskarazko kazetaritza eta hedabideentzat". Izan ere, bera baita euskara hutsean egindako lehen musika-aldizkaria, kalitatez egindako argitalpena gainera.

Aurtengo edizio honetan 1.925.000.- pezeta banatu dira saritan. Gainera, urtero bezala, diploma eta Xabier Laka eskultoreak Sari honetarako propio

sortutako kaxa oroigarri bana eman zaie saridunei. Martin Ugalderi, berriz, *Kazetaritza Sari* honen logotipoaz osatutako urrezko intsignia eta diploma eman dizkio Udalak, eta, Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailaren izenean, Hizkuntza Politikarako Sailburorde Josune Arizondok emanda *Besarkada* izeneko eskultura, Koldo Merinok egindakoa, jaso du idazle andoaindarrak.

Erratzeko beldurrik gabe esan daitekeela uste dugu, dagoeneko euskal kazetaritzaren alorrean eta, orohar, euskal kulturaren munduan erreferentzia sendo izatea lortu duela Andoaingo Udalak antolatzen duen Sari honek. Duela bederatzi urte antolatu zuen aurrenekoz aipatutako Udalak *Rikardo Arregi Kazetaritza Saria*, eta bigarren ediziotik aurrera Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailaren laguntza izan du. Geroztik deitu eta banatu dituen sarien ezaugarriak aldatu zertxobait aldatu badira ere, funtsean, helburua hasierakoa da, euskarazko kazetaritzaren esparruan urtean argitaratutako lanik onenak saritzea, irizpide nagusizat kalitatea eta berrikuntza bultzatzea hartuta. Hasierako urteetan prentsa idatzira mugatu izan zen Saria, baina iaizko edizioaz geroztik irrati eta telebistan egiten den kazetaritza ugariak ere zabalik ditu atearik.

Aurtengoan ere iaizko epaimahai berak jardun du urtean zehar argitaratutakoaren jarrai-

pena egiten eta, azkenean, sariak erabakitzen. Miren Azkarate, Allande Boutin, Anjel Lertxundi, Koldo Ordozgoiti eta Iñaki Zabaleta izan dira, Andoaingo Alkatearen mahaiburutzapean eta Patxi Baztarrika idazkari dela, bigarren aldiz epaimahai osatu dutenak.

Bukatzeko, aipatzekoa da, Sari honen testuinguruan beste zenbait ekinga ere burutu duela Andoaingo Udalak. Horrela, bada, lehen zazpi urteetan sarituak izan diren lan guztien bilduma argitaratu zuen iaiz, hau da, euskal kazetaritzaren alorrean zazpi urteetan onenetzat jo diren eta, beraz, eredugarri diren lanez osatutako liburua. Aurten, berriz, Martin Ugalderi egindako Ohorezko Aipamena aitzakiatzat hartuta Udalaren enkarguz Anjel Lertxundik idatzitako *Martin Ugalde (Glosak). Leialtasun baten historia* izeneko liburuskara eman da argitara.

Zarautzen bizi den idazle oriotarrak glosak idazteko duen trebetasuna ondotox frogaturik utzia du *Piztiaren izena* eta *Letrak Kalekantoitik* izeneko liburuetan, nola baita ere *Drakulari* buruz idatzitako glosetan. Ugalderi buruzko hainbat kontu ezagutzeko ez ezik irakurriz ederki gozatzeko aukera ematen duen liburu handia idatzi du oraingoan ere Lertxundik. Hogeita hamabi glosa dira guztira, orrialdeak berriz berrogeita hamarrez azpitik; liburua, ordea, pisu handikoa, handia, ezbairik gabe.

Patxi Baztarrika